

CSELEKVÉSNEVEK AZ UDMURTBAN

Teiermayer Andrea

Szegedi Tudományegyetem, Finnugor Tanszék

1. Bevezetés

Dolgozatomban a nominalizáció egy típusával, a lexikális nominalizációval foglalkozom az udmurt nyelvben, amely az uráli nyelvcsalád finn-permi ágához tartozik.

A *lexikális nominalizáció* Givón (1984:498) meghatározása szerint az az átalakítás, amikor egy igei frázisból vagy igéből névszó (főnév) lesz. Ez az átalakítás akkor történik meg, amikor az igei csoport prototipikus nominális pozícióba kerül, azaz a mondatban alanyi, direkt vagy indirekt tárgyi, vagy határozói funkciója van. A nominalizált névszói csoportban a korábbi ige névszói (főnévi) fejként funkcionál, az igei csoport bővítményeiből pedig névszói bővítmények lesznek.

A deverbális névszók egy szűkebb csoportját alkotják a *cselekvésnevek*, *nomen actionisok*, amelyek valamely ige denotátumát nevezik meg, és számos igei tulajdonságukat megőrzik.

A nominalizált frázis szintaktikai tulajdonságainak vizsgálata két megközelítésben zajlik. Az első egy-egy nyelvben, a *transzformációs szintaxis* szempontjából vizsgálja a nominalizált frázisokat.

A másik megközelítés *tipológiai* szempontból, a különböző nyelvcsaládokból vett mintákon vizsgálja a deverbális névszók tulajdonságait. Comrie (1976) felállít egy nominalizációs skálát, megállapítva, hogy a különböző nyelvekben a tény, cselekvés jelentésű névszók más-más mértékben őrzik meg igei tulajdonságaikat, és különböző mértékben közelítenek a névszói csoport tulajdonságaihoz. Azt is megállapítja, hogy a cselekvésnévi csoport szintaxisban elfoglalt helyét csak az igei és a főnévi csoport viszonylatában lehet pontosan meghatározni.

Maria Koptjevskaja-Tamm (1993) egy hetven nyelvből álló korpuszon végzett, a lexikális nominalizációkra vonatkozó vizsgálatait nyomán bizonyítja, hogy e szerkezetek a különböző nyelvekben valóban elhelyezhetők egy skálán, s hogy e skálának vannak fix pontjai, amelyek köré a cselekvésnév-frázisok csoportosulnak. Vizsgálatai alapjául az igei vonzatkeret megőrzését választja, ezen belül az intranszitiv igét tartalmazó mondatok alanyi, és a tranzitív igét tartalmazó mondatok alanyi és direkt tárgyi argumentumainak morfológiai és szintaktikai tulajdonságait veszi figyelembe, így a grammatikai eset megőrzését vagy megváltozását, a fej-, ill. a bővítmény jelöltségét, és a szórendet. A nominalizált frázisokat a főnévi és az igei csoportokkal összevetve vizsgálja. Végül a nominalizált

frázisokat összesen hét csoportba, és ezen belül további alcsoportokba sorolja. Ezek az alábbiak (1993:61):

1. Szentenciális típus (SENT): a cselekvésnevek minden argumentuma megőrzi a mondatbeli jelentőségét;

2. Posszesszív–Akkuzatív típus (POSS–ACC): S és A a cselekvésnév mellett genitívuszi esetben kerül, P megőrzi a mondatbeli jelöltségét;¹

3. Ergatív–Posszesszív típus (ERG–POSS): P és S a cselekvésnevek mellett genitívusz esetben kerül, A más jelöltséget kap. E csoporton belül két alcsoportot különböztethetünk meg: (a) a Szentenciális–Posszesszív altípust (SENT–POSS), ahol A megőrzi mondatbeli jelöltségét; és (b) a Függő–Posszesszív altípust (OBL–POSS), ahol A valamely függő esetben kerül;

4. Nominális típus (NOMN): a cselekvésnevek mellett az összes argumentum hasonlít a nem képzett főnevek bővítményeire. Egyik altípusa (a) a Dupla–Posszesszív altípus (DBL–POSS), amelyben S, A és P is genitívusba kerül; másik pedig (b) a Posszesszív–Adnominális (POSS–ADN) altípus, amelyben S és A genitívusba kerül, P pedig valamely függő esetben;

5. Kevert típus (MIX): S genitívusba kerül, A függő esetben (általában megegyezik azzal, amit az Ágens kap a passzív szerkezetekben), P megőrzi mondatbeli (az eredeti ige melletti) jelöltségét;

6. Inkorporáló típus (INC): P a komplex cselekvésnév részét képezi, S megőrzi mondatbeli esetét vagy genitívusba kerül, A ugyanolyan mint S vagy függő esetben kerül;

7. Vonatkozó típus (REL): S és P genitívusz esetben kerül, A pedig egy a cselekvésnévre referáló vonatkozó mellékmondat lesz.

Megállapítja, hogy a nominalizációs tulajdonságok nem függenek attól, hogy az adott nyelv mely nyelvcsaládhoz tartozik, hiszen egy nyelvcsaládon belül is mutathatnak a nyelvek különböző nominalizációs tulajdonságokat, és hogy egy adott nyelv egyszerre többféle nominalizációs eljárást is ismerhet. Korpuszában az uráli nyelvcsalád tagjai közül a magyar, a finn, az észti, és a szölkup szerepel. Az udmurt nyelv cselekvésnevei esetében Koptjevskaja-Tamm kritériumait vettem alapul, a cselekvésneveket tipológiai szempontból vizsgáltam.

2. Lexikális nominalizáció az udmurtban

Az udmurtban a grammatikák szerint a cselekvésnevek képzői az *-M* (*-em/-ym*) és az *-N* (*-on/-n*).² E képzők produktivitása további

¹ S: az intranszítív igét tartalmazó mondat alanya

A: a tranzítív igét tartalmazó mondat Ágense

P: a tranzítív igét tartalmazó mondat Patience

² Nem egységes a szakirodalom e képzők meghatározásában:

vizsgálatokat kíván. Velük kapcsolatosan a legkorábbi vizsgálatokat Jemeljanov végezte (1927:86–87), aki megállapította, hogy az *-M* képzővel létrehozott cselekvésnevek megnevezhetnek egy cselekvést, állapotot, helyzetet, a cselekvés eredményét, tárgyát, lezajlott voltát. Az *-N* képzős cselekvésnevek megnevezhetnek egy cselekvést, állapotot, a cselekvés eredményét, tárgyát, eszközét vagy szükségességét.

Kel'makov és Hännikäinen (1999:185), majd Raija Bartens (1979:189) utalnak arra, hogy a cselekvésnevek megőrzik az eredeti igei vonzatkeretüket, és így eltérnek a nem képzett fővevektől. Bartens, miközben a tatárnak az udmurtra gyakorolt areális hatását vizsgálja, felveti, hogy a tatárhoz hasonlóan, amely négy nem finit igei kategóriát ismer (az infinitivus, participium, és a gerundium mellet a cselekvésnévi kategóriát), feltehető, hogy az udmurt is ismeri a cselekvésnév önálló kategóriáját.

2.1. Idő kifejezése

Az udmurtban mindkét képzővel képzett cselekvésnevekre igaz az, hogy nem képesek önállóan időt kifejezni, csak a finit igevel együtt:

- (1) Juromif-sa vetl-on sýaiifn-ifz v©-em odig pit'sýi
korka
eltéved-Gerund megy-VN mialatt-Px3Sg jön-PAST egy kicsi ház
'Ahogy eltévedve bolyongott, egy kis házhoz ért' (WW 1987:229)
- (2) ki'f'sif bi'd'me-m-mes um to•sýke
mikor véget ér-VN-Px2PIAcc NegVx1PI(PRAES) tud-Vx2PINeg
'Nem tudjuk, mikor lesz végünk' (WW 1987: 22)
- (3) Ad Ýd ÝžoÝ-i mon k'ts| pone-m-de
lát-Vx1Sg(Praet1) én hova tesz-VN-Px2SgAcc

Jemeljanov: „Otglagolinye imena:-m:predwestvuúüáá glasnaá moxet bytí *-a-*, *-e-*, *-i-*, *-i f-*” (Jemeljanov 1927:86) ill. „*-on*, *an*” (id. mű:91).

Grammatika: „suffiks *-on* (*-ën*) i *-n*” (Grammatika 1962:111) ill. „suffiks *-ém* (*-em*) ili *-m*” (id.mű: 117).

Kel'makov-Hännikäinen: „Deverbaalien nomininjohtin *-(o)n/-ën*”(Kel'makov-Hännikäinen 1999:206) ill. *-(ë)m* suffiksillinen muoto (udmurtin kieliopissa näitä *-(ë)m* suffiksillisia teonnimiä käsitellään deverbaalisina substantiiveina)” (id. mű: 207).

Kozmács: „Deverbális névszóképző: *V-+-n*: Az ige jelen idő többes szám 3. személyű alakhoz kapcsolódik az *-y-* tövű igék esetében, és a jelen idő egyes szám 3. személyű alakhoz kapcsolódik az *-a-* tövű igék esetében.” (Kozmács 1998:49) ill. „az ige egyes szám 3. személyű alakja + *-m* (PresSgVx+ *-m*)”(id. mű: 35).

Dolgozatomban Kozmács meghatározását követem, amely egyértelművé teszi a képzés szabályait és kiküszöböli az udmurt cirill helyesírási szabályaiból adódó alternációkat is. A *V-+-n*: képzőre *-N*-ként utalok, ami magába foglalja az összes alternációt, ugyanígy az *-m-re* *-M*-ként hivatkozom.

‘Láttam én, hova tetted’ (WW 1987:204)

Az (1) példa múlt idejű, ezt az értelmezést a főige adja, ugyanez igaz a (3) példára is. A (2) példa ezzel szemben jelen idejű, amit ugyancsak a főige határoz meg, a cselekvésnév által kifejezett idő is mindig a főigével együtt értelmezhető.

2.2. Az ige argumentumainak megőrzése

Az ige argumentumkeretének megőrzése Comrie (1985) szerint a különböző nyelvekben egyformán jellemző a cselekvésnevekre. Általában igaz szerinte az is, hogy a cselekvésnevek nem alanyi és nem direkt tárgyi bővítményei az eredeti ige melletti esetükben jelennek meg a cselekvésnevek mellett is. Ez igaz az udmurtra is.

Az udmurt cselekvésnevek szintaktikai tulajdonságai részben közelítenek a főnévi csoportokéhoz, részben megőrzik igei tulajdonságaikat. Egy birtokos szerkezet a (4) példa szerint néz ki:

- (4) Pugda-len kñiga-jez
Pugda-Gen könyv-Px3Sg
‘Pugda könyve’

A birtokost jelölheti genitívusz rag, vagy lehet jelöletlen, és ha a teljes szerkezet a direkt tárgy szerepét tölti be, a birtokos ablatívuszi esetragot kap. De ha a birtokos jelölt, a birtokszón mindig van a birtokos számára, ill. személyére utaló személyrag, ill. a birtokosra olykor csak a birtokos személyrag utal. A nominalizált szerkezetben a birtokosként megjelenő cselekvő lehet jelölt vagy jelöletlen genitívusz ragos, olykor pedig csak birtokos személyrag utal rá.

De egy tranzitív igéből képzett cselekvésnevet tartalmazó frázisban, ahol az alany és a direkt tárgy egyszerre van jelen, az alany genitívuszi esetragot kap, a tárgy pedig lehet akkuzatívusz raggal jelölt, ha determinált (7), vagy jelöletlen, ha nem determinált (6).

- (5) Pugda-len pòÝetsýira-n-ez
Pugda-Gen hintáz-Intr-VN-Px3Sg
‘Pugda hintázása (az, hogy Pugda hintázik)’
- (6) Pugda-len knýiga lifdzòÝ-on-ez
Pugda-Gen könyv(Acc_o) olvas-VN-Px3Sg
‘Pugda könyv-olvasása (az, hogy Pugda könyvet olvas)’
- (7) Pugda-len ta ki/fl-jos-tif di/fsòet-on-ez
Pugda-Gen ez nyelv-PL-Acc tanít-VN-Px3Sg
‘Az, hogy Pugda ezeket a nyelveket tanítja’

Ha azonban a cselekvénévi frázisban nem jelenik meg a cselekvő, csak a tárgy, amelyre a cselekvés irányul, a tárgy kap genitívuszi esetragot, vagy marad jelöletlen, a cselekvésnév birtokos személyragja ilyenkor a tárggyal egyeztetett:

- (8) Turi_fn turna-n-ez tuzò sýeki_ft,
 fű(Gen₀) kaszál-VN-Px3Sg nagyon nehéz
 kuso sòukko-n-ez tuzò sòuldi_fr
 kasza(Gen₀) fén-VN-Px3Sg nagyon vidám
 ‘Füvet kaszálni nagyon nehéz, a kaszát fenni nagyon vidám’
 (idézve: Kövesi 1965:255)

Az, hogy az eredeti mondat alanya a nominalizált frázisban birtokosként jelenik meg, a főnévi csoportokhoz közelíti a cselekvésnévi frázist, a tárgy akkuzatívuszi jelölt, ill. jelöletlen voltának megőrzése pedig az igei csoportokhoz, ill. a mondathoz. A határozók megőrzik az eredeti, ige melletti esetüket:

- (9) Pugda-len numi_fr-lesý ki_fsýka-n-ez
 Pugda-Gen hernyó-Abl fél-VN-Px3Sg
 ‘Pugdának a hernyótól való félelme (az, hogy Pugda fél a hernyótól)’

E tulajdonságok alapján az udmurt Koptjevskaja-Tamm rendszerében a Poss–Acc nyelvek közé sorolható.

2.3. A számjelölés és a határozottság

A cselekvésnevek absztrakt nevek, és a különböző nyelvekben az jellemző rájuk, hogy nem tehetők többes számba. Laczkó szerint (2000:330) ez abból adódik, hogy az igeik természetüknél fogva megszámlálhatatlanok, és ezt a tulajdonságot az igeikből képzett főnevek öröklik az angolban és a magyarban is. Ez a tulajdonság az udmurt cselekvésnevekre is igaz.

A magyarban a cselekvésnevek kaphatnak határozott névelőt. Az udmurtban a határozott névelőszerű kijelölő determinánst (-ez/-ifz) mindig kiválasztó értelemben használjuk, ezért nem használható absztrakt nevek, így cselekvésnevek esetében, mivel azt várhatjuk, hogy a cselekvésnév ezáltal konkrét jelentésűvé válik.

A konkrét jelentésben használt, eredetileg deverbális nevek elláthatók mind a többes szám jelével, mind az -ez/-ifz determinánssal (10):

- (10) Visýet-ifn das pukonvaný. Ta pukon-jos-
 ifz szoba-Iness tíz szék van. Ez szék-Pl-DEF
 ‘A szobában tíz szék van. (Közülük) ezek a székek...

A cselekvésnevek nem kaphatnak többes számjelet, sem kiválasztó értelmű, határozottságot kifejező determinánst.

3.4. A cselekvésnevek előfordulásai

Mindkét képzővel létrehozott cselekvésnevek előfordulhatnak önállóan:

- (11) peres₁es₂-jos eÔz n₁yí b₁|TMgat₁|TMlè j©rtt₁|TMl₁|TM-n₁|TM odig
öreg-Pl NegVx3Pl már tud-NegVx3Pl
segít-Inf egyik
 og-z₁|TM-l₁|TM vera-m-en kose-m-en
 egy-Px3Pl-Dat beszél-VN-Instr tesz-VN-Instr
 ‘Az öregek már nem tudtak segíteni egymásnak beszéddel, tetteikkel’
 (WW 1987:23)

Mindkét képzővel létrehozott kifejezések előfordulhatnak jelzős szerkezetek jelzői pozíciójában, összetett szavak elő- és utótagjaként. Jelzői előfordulásukban Bartens deverbális névszóknak tekinti őket, melyek az általuk bővített főnévvel összetételt alkotnak (pl. *verasýkon kifl* – ‘puhekieli, beszélt nyelv’; *uzòan nunal* – ‘työpäivä, munkanap’ (Bartens 2000:242)). Kozmács István (1998:49) szerint azonban ezekben az esetekben, különösen, mivel pozíciójuk jelzőszerű, inkább igenevekről beszélhetünk.

Az -N képzős cselekvésnevek fordulnak elő a szükségesség kifejezésére szolgáló szerkezetekben:

- (12) tifnad vetlo-n-ed vaný
 te-Gen elmegy-VN-Px2Sg van
 ‘Mennem kell’ (Bartens 2000:242)

Mindkét képzővel képzett cselekvésnév előfordulhat névutókkal, de mindkét cselekvésnév-típusnak megvannak a tipikus névutói, amelyekkel előfordulnak.

Az -N képzősök nem köthetők konkrét időhöz, a névutók egyidejűséget eredményeznek vagy célhatározói értelműek:

- (13) t©rli papa-ifed kifrdzòÝa-n difrja
különböző madár-Px2Sg énekel-VN
idején(P)

‘Amikor a különféle madarak énekelnek’ (WW 1987:115)

- (14) Tros uksýo basýto-n ponna uno uzòa-no

sok pénz(Acc₀) kap-VN ért(P) sok dolgoz-PPRT(FUT)
 ‘Hogy sok pénzt kapjunk, sokat kell dolgoznunk’
 (Kel’makov-Hännikäinen 1999:185)

Az *-M* képzős cselekvésnevek tipikus névutója ezzel szemben a *bere* ‘után’, ami előidejűséget fejez ki, azaz megmutatja, hogy a cselekvésnévvel megnevezett esemény hamarabb lezajlott, mint az, amit a főige kifejez.

- (15) *sobere* *og* *esep* *uwe-m* *bere* *so* *pijosmurt-len* *vaw-ez* *isò-em*
 azután egy idő él-VN után az férfi-Gen ló-Px3Sg elvesz-
 Past2
 ‘Azután kis idő múlva annak a férfinak a lova elveszett’ (WChr 1954:36)

Az *-M* képzős cselekvésnevek jelennek meg a szándékot kifejező szerkezetekben:

- (16) *mifnam* *sýie-m-e* *pot-e*
 én-Gen eszik-VN-Px1Sg kijön (akar)-Vx3Sg
 ‘enni akarok’ (Kozmács 1998:35)

Ugyancsak ezek szolgálnak a képesség, lehetőség kifejezésére (17) és a lezárult cselekvés kifejezésére is (18).

- (17) *mifne-m-mif* *lu-e*
 megy-VN-Px1PL lesz-Vx3Sg
 ‘mehetünk’
 (18) *mifnam* *no* *so* *dor-e* *vetle-m-e* *vaný*
 én-Gen is ő hoz/hez/höz-III elmegy-VN-Px1Sg van
 ‘Én is elmentem hozzá’ (Bartens 2000:237)

6.1.A cselekvésnevek disztribúciója

A fenti példák alapján azt állapíthatjuk meg, hogy bár a cselekvésnevek nem képesek önállóan időt kifejezni, mégis képesek egyfajta belső idő kifejezésére: az *-M* képzővel képzett cselekvésneveket akkor használjuk, ha előidejűségre, lezárt, vagy eredményes cselekvésre akarunk utalni, az *-N* képzős cselekvésnevek ezzel szemben akkor jelennek meg, ha az általuk megnevezett cselekvést nem akarjuk, vagy nem tudjuk időhöz kötni, ill. nincs tudomásunk annak eredményes voltáról. Ezt szemlélteti a következő két példa is:

- (19) *v©* *kosòko-n* *tou÷ezý*
 víz megy-VN hónap

- (20) 'árvíz hava (=április)' (WW 1987:123)
 tu©÷i/fs v© kosòke-m
 tavasz víz megy-VN
 'tavaszi árvíz' (WW 1987:123)

A (19) példában április hava onnan kapta nevét, hogy ilyenkor be szokott következni az árvíz, de nincs szó eredményről, a (20) példa viszont egy lezajlott, eredményes eseményre utal. Ez a különbség összefüggésben állhat a két képző eredetével: A. Kövesi Magda szerint az *-N* képző az infinitívus *-ny* képzőjének *n* elemével azonos, az *-M* képző pedig a múlt idejű melléknévi igenév képzőjével azonos eredetű.

Az *-M* képző eredeti, participiumi funkciója később differenciálódott, ma befejezett melléknévi igenév képzői, cselekvésnév képzői szerepben ismeretes, de ugyanez a valamikori képző jelenik meg a második, nem-láthatósági múlt idő jelében is. Közös bennük a befejezettségre, lezártságra utaló jelentéselem.

2.6. Névszói és igei tulajdonságok

Az udmurt cselekvésnevek főnévi tulajdonsága, hogy nem lehetnek a mondat predikátumai változatlan formában. Mondatbeli pozíciójuk tipikusan alanyi, direkt, ill. indirekt tárgyi, határozói, ennek megfelelően felvehetik a névszói esetragokat. A főnévi csoporthoz közelíti a cselekvésnévi csoportot az is, hogy a cselekvőt kifejező grammatikai eset nem nominatívus, ahogyan az ige mellett, hanem genitívus (jelölt vagy jelöletlen), ill. olykor a cselekvésnéven megjelenő birtokos személyrag. Igei tulajdonságaik elvesztéséhez tartozik, hogy nem képesek önállóan idő kifejezésére, csak a mondat főigéjével együtt, valamint, hogy állhatnak névutókkal, ami nem igaz az igékre, sem az igevekre.

Igei tulajdonságuk ezzel szemben a produktivitás, amelynek korlátozottsága további vizsgálatokat kíván. Igei tulajdonság, hogy (amennyiben az alany jelen van) tárgyuk megőrzi mondatbeli jelölt vagy jelöletlen accusatívus esetét, és hogy nem alanyi és nem direkt tárgyi bővítményeik megőrzik eredeti grammatikai esetüket.

A cselekvésnevek elsőrendű feladata mellékmondatok pótlása a mondatban.

Koptjevskaja-Tamm felállított egy kritériumrendszert, amelynek alapján a Poss-Acc nyelvek cselekvésnévi osztályát (amelynek tipikus tagjai pl. a törökségi nyelvek), különválasztja az infinitívusoktól és a főnevektől is. Ez a kritériumrendszer ráilleszthető az udmurtra is.

E kritériumrendszer szerint egyrészt ez a csoport felveheti az összes főnévi esetragot, az adpozíciók ugyanazon tartományával kapcsolódhat, és a csoport tagjai ugyanazon szintaktikai kontextusban fordulhatnak elő, mint a nem-képzett főnevek. Másik vonásuk, hogy egy

összetevőben fordulhatnak elő alanyukkal, amely nominativusban, genitivusban vagy accusativusban állhat. Harmadik jellemzőjük, hogy bármely igéből képezhetők különböző módokon, negyedik, hogy tárgyük ugyanolyan formájú, mint a megfelelő ragozott ige esetében, és ötödik, hogy határozói bővítményeik ugyanazon tartományba esnek, mint a megfelelő ragozott ige módosítói. A fenti öt jellemvonás közül az első kettő tipikusan az igéből képzett, a cselekvés folyamatára utaló főnevekre vonatkozhat, míg a harmadik, negyedik és az ötödik az igenevekre. Ezeket az igei-főnévi alakokat *action nominal*nak, cselekvésnévnek nevezi, elválasztva őket mind az infinitivusok, mind a főnevek osztályától.

Ezen kritériumoknak megfelel az udmurt cselekvésnév (bár, mint ahogy fentebb is utaltunk rá, produktivitásuk mértéke nem tisztázott), így ezeket szintén sorolhatjuk a főnevektől és az infinitivusoktól különálló cselekvésnévi kategóriába.

3. Összegzés

Dolgozatomban az udmurt cselekvésnevekkel foglalkoztam. Számbavettem a kétféle cselekvésnév tulajdonságait, és bemutattam, hogy az egyes vonások a birtokos szerkezet (főnévi csoport), vagy az igei csoport tulajdonságaihoz viszik-e közelebb a cselekvésnévi csoportot. Az udmurtot a Koptjevskaja-Tamm által felállított skála POSS-ACC nyelvei között helyeztem el.

Megállapítottam, hogy az udmurt cselekvésnevek két típusa egymással kiegészítő disztribúcióban áll: a megnevezett cselekvés lezártságára, eredményességére utaló kifejezések *-M* képzőt kapnak, ezzel szemben a cselekvés lefolyásának eredményességére nem koncentráló, a rendszeres vagy időnkénti cselekvéseket megnevező kifejezéseket *-N* képzővel láthatjuk el. Tulajdonságaik számbavétele után Raija Bartenshez hasonlóan amellett érveltem, hogy az udmurt cselekvésnevek nem felelnek meg egyértelműen sem az igéből képzett főnevek, sem az infinitivusok tulajdonságainak, ezeket tehát önálló cselekvésnévi csoportként kezelném.

Irodalom

- A. Kövesi M. (1965): *A permi nyelvek ősi képzői*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Bartens, R. (1979): *Mordvan, Tšeremissin ja votjakin konjugation infiniittisten muotojen syntaksi* = *Suomalais-Ugrilaisen Seuran toimituksia* 170. Helsinki: Suomalais-ugrilainen Seura.
- Bartens, R. (2000): *Permiläisten kielten rakenne ja kehitys* = *Suomalais-Ugrilaisen Seuran toimituksia* 238. Helsinki: Suomalais-ugrilainen Seura.
- Comrie, B. (1976): The Syntax of Action Nominals: A Cross-linguistic Study. *Lingua* 40: 177–201.
- Comrie, B. – Thompson, S. A. (1985): Lexical nominalization. In.: Shopen, T. (szerk.): *Language typology and syntactic description III*. Cambridge: 349–398.
- Givón, T. (1984): *Syntax I*. Amsterdam – Philadelphia: Benjamin.
- Jemeljanov, A. I. (1927): *Grammatika votjaskogo jazyka. Izdanije Leningradskogo vostoènego instituta*. Leningrad.
- Kel'makov, V. K. – Hännikäinen, S. (1999): *Udmurtin kielioppia ja harjoituksia*. Helsinki.
- Koptjevskaja-Tamm, M. (1993): *Nominalizations*. London and New York: Routledge.
- Kozmács I. (1996): Megjegyzések az udmurt birtokos szerkezetekről. In: *Ünnepi könyv Mikola Tibor tiszteletére*: 206–209.
- Kozmács I. (1998): *Udmurt kyl – Udmurt nyelv. A JATE BTK Finnugor Tanszéke, Szeged és a Kecskeméti Tanítóképző Főiskola közös kiadványa*. Szeged – Kecskemét.
- WChr = Itkonen, E. (szerk.) (1954): *Wotjakische Chrestomathie mit Glossar von Yrjö Wichmann. Anhang: Grammatikalischer Abriss von D. R. Fuchs*. = *Apuneuvoja suomalais-ugrilaisten kielten opintoja varten* 2. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- WW = Wichmann, Y. – Uotila, T. E. – Korhonen, M. (1987): *Wotjakischer Wortschatz*. = *Lexica Societatis Fenno-Ugricae XXI*. Helsinki.